

ایک نئی جلد

صافی : ۳۵

۱۴ مارچ ۱۹۱۸

کتاب

حکایت

وهي افنديك شهبهسي

وهي افندي بو اوفاق قضاك ديون عوميه ادارمستده قانطار كانيدي . لکن بر دلو یرل اهاليه غصوب کسوهي اوزرنن آتاماش بر دلو مامور قیليني آلامادی . شایلیکک اچنده یاری کزنی قوجامان بر قوشاخی ، عبا پولوری آتندده بیاض یون چوراباری میدانه بیراقان اوچکلری باصیق یتیری وادی ، بونارک اوزرنده وقيله سیاه اولمای لازم کلن هایو دوکلش ، صالوق بر رده دعوت کچیردی . دوشون یون ، نوزکک بر آمدی . قلنده مطبوع کاشدری دوله رمدن بقه آندن بر ایش گل، سورولادجه کندیکندن قالیقوشدی کورولدی . جمه ایل بایرام کورای یا قونی آوی اچون فراسو کنلریه این ، یاخوده یوز کی قانپارده قاروز چالانغی اوزده کیراز یاپلارینه چیتان ارقداشارنه قایلنداز بازار دولوشی بر صاری غاز یولمهسه ، بر جام بیله زنگه ورنلرله چیکن چکنکه قوزلرینه ساتا میزدی . آقام قانندن چینه ده غورچه مالفاخته ستمدی . اوپنه کلیر ، ایرکی یاتار ، ایرکی قانلوب تکرار عین یولاردن خاومهسه دوری . غریک کورلری بویه ، داخره ایل اوزک آراسنده ، ده کیشکیز ، پروژنک بر مافار کی ساعقی ، توکنک اونی عنون ایسوردی . دوغوشندن او قدر چیرکیز ، بزیکندی که اوتوزنی چیکنی ، دوت یوز غروش معاشه اهرنرک قسمرلر آیاغنه کلدیکی حالده اولمه سقل ، قادن ندر ، دهها هنوز طاداماماشدی . بو یوله آتینه ای ایلک آدیم کنیدی بر اوچورومه سورود . کلیه چکنه ، شایتنک اویک سودیکی پوشانی ، دوروزنگه وقعه دردلر دوله رواجنه ایتایردی . بویه اولانسه ، شیدی بیه ، آنک آتندده آوزولری یا شیدرجه بی نه اعل بر فرصت وادی . اولور دینار ، قایلاری ده سکلنرک ، مقهرنه ایکری دیلر قایکیرک این آوه آیریشدی ، اوسر طرفده روم ایلی مهاجرلرنن بز دوقویچو دول بر قادن اولطورودر ، بری اوفاق ، دبکری کلنیک اینی تیزیک ایا تورک ، یا غوغا ساری صبا سندن آقامه قندراوک پولتری کورونولره بوغوروردی . قوشونک قیزده ، بر زماندر ، صبرسقل ، طاشتیق علامتاری چوغاشیدی . تورک ساری اچنده آوی صارضان بورویشلر ، صرپومردن آتیلپ ایشلاره ، ایتجهک بولنهک ارقسند خسه بر اوردی کی بولایان وهي افندی دورونکه چالیشورودی . لکن بلدیمری سیله طاقندن ، باشته بر اوتو سیله آلمدن باغچه اوغرا ییشلر ، جاشیر آسمن پناه سیله چیلایق باله لرینی کوسترهک آغاچاره طریم یاشلر هب فایداسز قالیوردی .

ایتر اطلورک عماریه ایسته لرینه رغماً ، دائما غرت نفسندن فدا کارلار یاهدق صلی ایسته سدی . ایسته ، صولک دفعه اولدق یه ایک ملت آراسنده صلح وجوده کلیمه موقف اولدی . فقط ، کرک مگورمهی اولان تورک اتحادینک صولتی ، کرک دغوا ای اولان چیللرله صلحک انقادی کوردکن ، متحد تورک دولتی قونل اساسلره مستند اولدق تأسیس وشکیل ایندنک صوکر ، آرتق نائل اوله یق باشته امل قانلمش اولان قهرمان مه ، صلحک امضاسی معاتب ، فای حیاته وداع ایندی [۱۷۵ قبل ایلاذ] . مه تئک بوون غیرتاری تورک قومک مختلف شعللری برلشدریرک بوزدن متحد قومی بر دولت وجوده کنیرمکی . باشقه ملتلرک حریتی غصب ایتکه ، استغلابرینه نهایت ورمکه ، علمکاتاری البرنن آلمه چالیشادی . چینی فتح اچون ، اته برقاچ دفعه فرصت کیشکن بوند اسفاده ایتدی . کرک کاتارلرله ، کرک چیللرله عماریه کیرمکن دائما چیکندی . ایسته کورویوزک تورک دولتنک ایلک مؤسسی امپریالیزمک دوشانی ، قومی اتحادک عاشق بر فدا کار بر قهرماندر ، بو حکمدارک انسانی سیاسی ، بونوک ملیلر حقونه استناد ایندن بین المللی حجت عمدتسه موالقدر . شوراسیه دوشونولرک بز مه تئک حیاتی ویشای اولان چیللردن اوکر میوز . هر حالده ، بونرعه تئک بر مقصد فیصللری سکله کیشدر بر شلردر . ناملق افی جوقه صلحله پادشاهی ایشاری ته کی برکوزله تقیر ایتکلری وقعه لرک ذکر ائاشنده کرکک . حاصل ، مه تئک تورک تاریخه مرصع بر باشلانچیدر . تورکر ، ایلک دولتاریک بویه بر مؤسسای اولمستدن دولتی خرنلر لیدر . خصوصیه ، کلجاک مقالرده کوره چکرک تورکرک بونون تاریخی حیاتلرینه رهبر اولان «تورک تورمهی » نک واضیه «مه تئک در .

ضیا کرک آب

یک آلمان شعری

موکلی .

آقام اولدی .

ده کرک ایتجه کونش پایطور ،

دالارک ایتجه روزگار یاتور ،

قویون سورولری اییکری یولک

بوغنه کییور ، کچوب کییدیور .

باق ییشل داغاره ، نائل قارا کلکی

قلاش میس .

کیچه آشلاری سسز اوواده

قیوبلیجیلرله باشلامش ارتق .

یوشی بوغنه خیلر خیزلر ترمه ؟

« اوعه . »

سن ترمه ؟

.....

زودود اکلندره شرایدر

حینه هچده چیرکین دکادی . برآز قیسه ، برآز آندامسز ، لکن اوزاقدن بیه پوشاق ، صیباق کورون دولون وجودینک بورورکن کوزل بر چالسالایشی وادی . الا آغاچاره چیتوب ایزکن دوز آتانیلی ، بلدن قوشاق ، بوسوسز ، دولون ویا سقیسز وجود نه کوزل بر پیچ ایلور ، آکیلرکن نه خوش بر قیومر یاپوردی . وهي افندی کولنده آرزور ، اشتهارلر ویتور دکادی . کوز کولر کایرله کوزلر ، دوقاق بوکیشل ، حق دیز چقار یشارله حینه اوقعدیلری واربیور ، کورولکنن ، بیلبلقن کلیدیکنی آتلان اوله جرائلی اشازلر یاپوردی که وهي افندی سرسله شیور ، شیرمدن اوزاقلاشوردی . ارتق اولطورودر ، چوبندن سله ییشلر چاه طاش آتمه لر بیه باشلامدی . وهي افندی دولره طوقوش برآدم کی راحت نفس آله یرق ، نه یاه جفی بیه یهرک ، قورولمه چاره بولایمق ، اوزنده شاشتن ، نوزکک بکیوردی . قیزه جسات وره جک هیچ بر کرندده بولونیوردی . حتی ، بعضاً ، بویه وروده قوشو قاده : عیدیداهو ، قیزکه باقی ، بولنه آشفته کل !

دیک آرزوری دویورودی . سالیوکه اونک برنده بر بقعه سی ، مثلا طاباقل کابل ، هللی آت اوستاین شوچاقین اولسیدی ، چوقدن ایکی آوی آیران قاپاردن برنسورکوسی قوزایلر ، دستک آتیلر ، تیکسز ، زحمتسز بر ماراجه میدان یاپوردی . لکن وهي افندی اهر چرآن بوقدی . بر میدیه کی ، یا شیدنی برده بکیوردی .

مایس اچنده مهانی برکیمه یدی . نچره سناک اوکند اوزون اوزون اولطوردقن ، ایک اوج سیفاره اچندکن صوکره ، هنوز قوشودن دونه ش آتینه سی یکیمکه لزوم کورمیدی ، یاندی ، آی ، دیوارلی قشورک بوشوش کولکلریه نشلیدی ، سله شیدی . ایلر اوتوز کی ، دیوان کی طاشلارن دوکولدیکی فلن اولان طاشل ، مای بر ایدتیق ایلوردی . سلخنانه اوکند دروب تا بوقاری عیودنک ساره جوا بر یتیشدر کولک عنادی ، توشندن ساره لملری آراسنده بردن ، یان دیوار ، اوپر اؤک اتصالی اولان بوله بورولور کی اولدی ، صوکره وقيله یان طرفه آتیلان ، شیدیه دستکل ، میخل دوران قاپوکل اوکند بری یالایلی اوکو . دورکلر اوج کره سلندی .

وهی افندی یاتاغدن باشی قالدردی ، دیکدی . اوکوروک کیشیدی ، لکن آناخار دهلیکنه یا شیدریش اولمالی لازم کلن برغش اچیری به دورن ، اوزون ، یاتیق آهار بوللاوردی . بو ، چاپق آکامسز برآویریلیدی ، هریبک اوشوقن دامارلرنه حیزاب کی یاقی ، ایشلیدی بر قان دولاشوردی . اوراچقده ، آنک آتندده ، حینه ک بکیدیکی ، ایسته دیککی ، یانه یاقیله اولاردی بیلدیک دویبدن سالد نعل دایا بقدی ؟

» بر آرز کیرمیسک ؟ بنده شیدی سکا قله
اوغریه جفدم . « دیدی . وهي افندی بی برعانه ،
بر آتخاب دیدی قودینی دیکله چکندن آمین : « شیدی ...
وقم یوق ، قویوه ایپ صالدمه ، بونه وراق ...
آقشله کوروشور ! « چولایه بورومک ایسته دی .
لکن امام ، چاقیق بر چهره ایله :
— بشقه برشی سولیه چکدم ، شو سنک سله
اوزرنه ...

دیدی . اونک شلله دی نه ایدی ؟ صورو پوردی .
قارشینه دیک ، حیلای بر یاقشله : « هله کرجام ، باقی
کولکسک ، سرین ، شویله حصیره او طورور ،
قوشوروز . « دیپوردی .

امام چاقیق بر یاقیش ، برکولوشی واردی که
وهی افندی اوور کونپوردی . مجبوری کردی .
شیدی حصیره برلششاردی . قومولر ، یانلرنده ،
قاندلرینی ایصلاق ، چامولر قالدیرلر اوزرنه
صاریق قردالی اوور یوییلرله کزینولر ، شادروانک
رطوبتی یاقلازی اطرافنده کیلی قورونپوردی .
امام چاراشیق جلجلر ایله باشلادی : اؤک او بر
طرفده اطوران بر دوقوینی قادی دن گلش ،
اوکا اولان بیتن ایچی آکاشمیدی ؟ مادامکه برده
مسئله بو درجه بی پولش ، تعبیر ایله دیلر حاله کشفده
اواجله ایچی بر چغافره باغلاقی ده ماوقدیی ...

وهی افندی عاشیقنلندن بستانو ایریلش
آبدال کوزلرله یاقور ، آکایپور : « نهدر جام ؟
هاسک ایش ؟ نهی ؟ اولش ؟ « دییه بر نهویه
صوریوردی . او بری نهایت قیزدی :

— بو جام ، دییه کولدی ، قیزی هم کیه
قوی ، همده یوله آکامازانلندن کل ، بو بکا ،
جن امامه بونورولاز . سن مورغوبی سؤالی بر اقدده
بن وقعه ای اولدی کی ، باشندن آکاتلام ... باقی
یا کلهشی واری ، یوقی ؟

مکرسه وهي افندی قیزه کوز آتمش ، اولورآ ،
کینچک ، بچرهدن آبرلاز ، نهمان تصادق دایرسه
اشارت ایدر ، سوز آتار ، هر آقشام قلندن نونجه
قاپونک اوکنده اوسکورور ، کوزلری قفس ،
جوبه بی چورمرش ... بو یوله ایبرله نش ،
نه او بریده دها چوجوق . جاهل قیز ، یواش
یواش کولگی چیلشش ، صکره برکیجه ، یوتدن
اوتی آوی اول ، آمانی اوده یوقکن ایک آوی یون
قاپولدن برشی چیلشور ... قباح ، قباح اما
بر دمه اولش ...

وهی افندی « یالان ، یالان ، یالان » دییه بر
دوزیه بر یوله ایپوردی . امام : « یالانی واری ؟
چونلری سوکولش ، منتلهاری اویاتمش ، قاپوی
چویدر کیندم ، کورلمه کوردم ... واهی برادر ،
سن بیلیرسک ؟ یارین قاضیه کیده چکار ، بن بر
رزاک اوکی آلام دییه سواشویوم ؟ « دیدی ،
هوا کیندیکه اییشش ، شیدی ارق بر چیلک
کی قیزان کیریمیدرک ، چیشورک ، اطرافده کی
قازارک میجافلهیه هر طرف ، حتی بوکولک ،

اوت بو بر کیزله کلدی که قصه نیک آبرجه سرامه سی
اوله جق ، آبرجه قهورلده ، قیرلده یونک لغیردیی
ایده چکدی .
او حالا سن سیز ، سواقق نه ایادی . آییاض
پاسته برده ، قفس سیز اودانی کوش وورمش
بر ده زنجی ایچی کی ، دورغون بر ایشله مای ،
ساکن آیدیلایور ، شیدی ، ایلرینی یوزندن چکن
حقیقته کوزلری کولکل یوزنیک اورتسنده
پاریل پاریل یایوردی .

وهی افندی ، ایلریدی ایتدن ، دهها زیاده
باقندن دودنی ، قاپوی سوکولرته صوقوب برنه
ایندردی . سورمه یی چکدی ، کینیش بر نفس
آلدی ، قوروتلشیدی ... لکن قزرنده اوله
درمانساق دویورودی که باغنه قدر یویومک اوکا
زور ، امکانش کوروندی . انا اواری ، شیشه تن
آقای اویته اطوردی ؛ یزرنله دایاندی بر سکرلی
عین زمانده ، باشک یوکیده طاشور ، تپسندن
دوکولن مهتاب آلتنده ایک یوکوم دوشونپوردی .
او بر اودادهد سس ، حرکت یوقدی ؛ بلکه
حقیقه یوله بر کسکینکله راست کله چوملش ،
آکامادانی بو دونه کلکی قاورامنه چالیشور ،
شایشیوردی .

*
تا صاحبندن یاشلایان یوکلو ، دومانلر میجاق
قصه نیک قیزین قاپار آراسنده بو چوقور غلامه سی
آتقی چکیلش بر فزون ایچی کی قاپلی ، برهوا
ایله دولورمش ، بوغمشدی . سوزقارک هویوکی
نغمه لری اولان خورسار بیه کولکل قووقلره
صوقوب خوشتر ، درمانساق دورویور ، چوجوقلر
بیه اولورلری بر اقوب طوبراق دوشلی قوئو ،
سرین اودالرده او یوقلورودی . یالکز صولری
تکرارله میجیدان اغتوس بوچکلری بوردوغون ،
بوغوق ، قارووق ملک صوبایان ، بزمه عنادسی
شکایتچیلیدی . بشقه سس یوقدی .
وهی افندی قیزین کونک آلتنده تارلا قوشلاری
آلماهاتی یارلنیلرله یانان رده نوتک آغیر لغتی
شکایتچیلایده ، یوشوند صومله یی چورمه یی یوقلندی
آغیر آغیر چیشوریدی . یولک اوزرنده صالقم
آعاجلرله کولکلشش ، شادروانی دولو بر جامع
آویلی اوردی که یوله میجاق کورلده اونی برآز
نفس آتی ایچون عاذا چکر ، چوربردی . لکن
بوکون کرمه ییک ، بکنکته چکدی ؟ زرا کیندیکه
سوی چکیلن قویوسه ایپ آ کلامک ایچون اوده
کیکیش ، هم داترسنک وفتی قاجیرمش ، همد
بو قیزین کونه قاشلیدی . شوله ایچری که کولکل
حسره بر اقدندن سوکره یورمه حاضرلایوردی ،
شادروانک آرتسندن بری غله بجه : « وهی افندی ،
وهی افندی ! « دییه سله ندی .

غله امای اونی کیرکن کورمش ، تلاشل بر
طولره هم قوشیور ، هم چاقیر یوردی . امام :
کندیشی حیانتک اوده کیکیشیز اعتبارلر نه
دوکولش یارلک کوشه دیکنی ، چوزولر ییکی دویار
کی اولدی ؟ بوغوق برسله ، طامادانی ، یوله میدی
کت ایچک ! « دییه باغیردی . حقیقه شیدی ،
بلک دغه ، دورغون دورغوبه کندیشی چوریلن
بر اترک سندن ایلرلی ایسته یارک قوشوشور ،
« آما قوشوشوده ، قورقوروم ... « باشلانجه
بر چوق سولیپوردی .
او بری ، باغاندن چیلشش ، دیواره فلاشده
یویون کولکسنه دورغو ، بوغوشه جق بر پهلوان
کوشرشیه یورویور ، قاپونک اوکته کیدیپوردی .
اورنه ق قورقوشه جق ، اورکوتیه ک قدر آیدینق ،
دورغون و نه ایادی . آرازنده یاری چورک ،
یاری چارپوق قاپو واردی . وهی افندی چورکیله
قورقاق آمدارده کورولن آج بر حیوان سبازنه
کوزلری دوشش ، قولا قارک اوغلانلر ، یوره کتک
چارپینسی ایچنده ، قاپونک کلیدی ، سورمه سی
چورمک ، چوپلری صانصمه چالیشور ، غله غله
بر اورادن ، بر پورادن طوئور ، چکیور ،
اویوشوردی .
او بر طرفده حقیقه ، سس سیز ، بکله یوب دورویوردی .
لکن قاپو زینغیدایان کیدینه ، آستین آیدیلر
رغا دایایور ، بر درلو آیدیلورک . او زمان
قیز یول کورتمک رومنی حسن ایدمک : « ققاری
قالیر ، قاجیزلرن قورولور ! « دیدی . صبح ،
آک موافق بو ایدی ؛ وهی افندی چومه دی ، بر
آیله آلتندن دیکر یله دهه یوله سن دییه اورتسنده
طوبراق قالدیدی .
سورکولر میجیدادی ، بر آرز دها دایادی ،
بر آرز دها اییدی ، سوکره چیلورن قورناروق
ایچون کندیشی دورغو قوتله چکدی . بردن قاپو
اولایجه آغیر لیلله ایلری اوزرنده قالیوردی .
نه یاه چقدی ؟ آراده اشکل قاشلایه برونکه بر
زینک دوشدی ، قاشده عین آتقی ارقن دویوم
ظن اییدی . او صولر جق قاپی یان طرفه دایادی ،
ایچری ، او بر اودایه آتقی چکته چکته آتدی .
یباش بر شکل ، خروسی بکین بر طراووق کی ،
اورنده حاضر دورویور ؛ هیچ قییه ایچور ، برشی
سولیپور ، اوچورویور دوشه چک بر آدم کی
ایله ک کوزلری قاپیش ، سولوش برکلیوردی .
وهی افندی ده دورویور ، دوشونپوردی .
بردن ، ده نیک یوکا یوللاری ایچندن بریشمشک
چاقدی ، قورقوشه دختلر بر فکر اوکنده آیدیلاندی ،
چالاندی ، آرزور ، خورسارلر حرکتلن چویدنی
اولدنی بر میخلادی ؛ یارچوجوق اولورسه ، بر دغه
آلتیان آقلازی اونی هر آقشام بورایه چکر ، برکون ،
بش کون ، صکرآ ... سورکامی نه کلیدی ،
عمریک او پورونویز ، آکانشور یوشی آرتسند
بو نه مان برسد ، دعوالر دیدی قویدیلرله دناغش
صالقم ساقاق نه چیرکین بر کله یازمک اولوردی ...

لسان تاریخی

کتاب مقدس تورگه به ترجمه

کتاب مقدس تورگه به ایلمک ترجمه‌سی، لهستاندن استانبوله کلدانکن مسکره اهدا ایدره که علی یک اسنخی آتش بر لهلی طرفندن، میلادک ۱۶۶۶ سنه‌سده یاشلشد. اوزمان استانبوله هنوز تورگه کتاب یاسان مطبعه یوقدی. بناء علیه کتاب مقدس ترجمه‌سی مسوده حائده یاشلشد. ترجمه‌سی استانبوله یاسیلان کتاب مقدس مسوده‌سی، کیم بیلیغ نه صورتله ونه مناسبله، لاییدن دارالفنون کتبخانه‌سی دولابزنده بر بئق عصر قدر محفوظ یاشلشد. اون‌تورنوخ عسکرک ریخ اولونده، مستشرق Bern van Diez (بن وان دیز) لایندن تکین کتبخانه‌سی زیارت ایندیک مسوده‌سی، مسوده‌سی کشف ایدره تصحیحی درعهده ایشدر. فقط، موی‌الیه ۱۸۲۵ ده ایثنی اکال ایتمدن وفات ایندیکندن، یارس دارالفنون (السناسمه‌علی Kieffer (کیفر تصحیحک مابعدین تعقیب و اکمال‌کنکه موفق اولشدر. کیهف‌لر تصحیحی Redhouse (ردها اوز) Scheuffler (شوفلر) و کلدک ۱۸۷۲-۱۸۷۸ ده موی‌الیه تصحیحی دوقور Riggs (ریگس) Weekly Herrick (هاریک) دوقور (وویکی) و قسطنطینان مدرک بر فرموبیسیون، کوزدن کچیردی. ۱۸۷۰ سنه‌سده کتبخانه قدر، کتاب مقدس عربی حروفیه اولان تورگه ترجمه‌سی یارسده مطبع ایلوردی. اوتارنخندن بری استانبوله مطبع اولشدر.

ایوم عربی، یونان وارمنی حروفیه مطبوع تورگه کتاب مقدس ترجمه‌لرنک اساسی بر، یعنی یوزاریده ذکر یکن فرموبیویک مصحح ترجمه‌سک عیندر. کتاب مقدس تورگه ترجمه‌سی انکلیز و آمریقای بایبل شرکتلری طرفندن هر سنه وارمنی ایوب، امثال سلیمان کی کتاب مقدسک بعضی اقشاده، سنه‌سده برقاچ دفعه مطبع اولشده.

کتاب مقدسک یوتورگه ترجمه‌سندن ماعدا، بهره‌ده کتاب مذکورک الک بیوک قسبی تشکیل این عهد عتیقک چغنا - تالارجه تورک قسبی ۱۸۳۶ ده عربانی کتایندن عبارت اولان تورک قسبی ۱۸۴۱ ده عربانی حروفیه استانبوله و اون‌تورنوخ کتایندن عبارت اولان دیکر قسملری ۱۸۴۱-۱۸۴۲ ده کلدک عربانی حروفیه، بنه استانبوله یاصلشدر. عهد عتیقک چغنا - تالارجه ترجمه‌سی فرم موسوی قرائین [۱] خاخالری طرفندن یاشلشد.

[۱] قرائین گلمسی، قرائی کلمه‌سک چبی اولوب «قرات» کلمه‌سندن مشتق. عراجیه‌ده، عهدعتیق «مقرأ» دخی دینر. قرائیل، یالکر عهد عتیق

یو سیرین، صولاق آولی‌بیه یافته یاشلامشدی. وهی افندیکنک دماغی ایسه مانکه خاشلاش، آوئین، بیستون یوق، بیستون هیچ اولشدی. آکلایور، قاورامیور، یالکر امامک فزیزل مسافله یون یون، اجن حق یاقیوردی.

قاضی، مدیر، امام، هر برک اولوب وهی افندیکنک آندلرینه، پینلرینه، کوز یاشلرینه، «بن ناموسو آدم!» ادعالرنه آلمیرمیرق لکامک فیلساسنده، پوروزک آتچق یو یوله تیزلرسته عناد ایدیورلردی. الا داوهر مدیری، بتلیس کورد، بانیر بانیر یاشمیرق: «یالکاخ، یاسمقا، یوسفه یاشمیردیه یازارم!» دیوردی. هیمی، هرکس قیز طرفنی طوئقده بربرلری کییورلردی، حیفه، بر آز کندی کوسرتکه یاشلایان قازنی بیستون چینارمق قاپو، مامور، اشراق‌اوارنی دولاشیور، ایشلهاق ماوی کوزلندن توکنز بارلاق یاشلار دهرکک یاشنه کلنلری آکلر تیوردی. هرکس «های آتچی حریف‌های» دیوردی. وهی افندیکنک دماغی قازمقله، یوقدراوزوتوبه تحلی یوقدی؛ یاتقده قالب کی اوزاش، حرکتیز، ایدیز یایور، دیشاری چیغیوردی. هم اولنده یواش یواش رشبیه، بر تردد حاصل اولیور، «جبار فرقهده اولیورق اوله بریشی اولیورده...» دبی دوشونورک بوتون قباحک، بوتون مسئولیتک کندیسنده اولایله‌چکنه احوال ویرمکه یاشلاوردی. نهایت، مأمورینی آلمن قاجیرمق قورقوسی قراستلغه نهایت بریدی، «یکی» دیدی.

ترزی به کونورولوب ترسنه چموریلن رده نفوت آرتق کونقله قارشیلانجبه، یاریل یاریل یایوردی. نکاح کونی دعتولیلر هب یک صاندیلر. یواش یواش سنله محبتلرک سرامی‌سی اولقندن قورنولویور، اوندولویوردی.

وهی افندی نموندی. یالکر، آتی آت سوکره، فوداغی فوجلغه فیدولری زمان، دها کندیسنده یلک آت آکلایامادی یبالفانک اسرارنی بولوب چیقارمق ایستین بر رنقله چوجوغه اوزون اوزادی به باقدی، باقدی، فقط یوقبال، پوروشوق، یوموق یوزدن هیچ بر معنا چیقارمیه‌برق: «فیجان‌ل!» دیدی.

طیالارک کامل، وهی افندیکنک دالغین، جدی شکلی آغیر آغیر قهوه‌لک اوکندن کچرکن، آکلایشلرینه معنالی معنالی اشارت ایدیور.

— یونموردق اولکوزه!

دیوردی...

رفیق خال

یومومانی ویردکدن مسکره، انکلیز و آمریقای بایبل شرکتلری طرفندن مطبع اولشان کتاب مقدسک هانکی لساندن تورگه به نقل ایدیلکنی تدقیق ایدم: یوشرکت طرفندن مطبع ایدیلن کتابلارک یاش طرفنده «عبرانی کلدانی، [۲] یونانی لسانلرندن ترجمه اولشدر» قردسته تصادف اولون.

کتاب مقدسک هانکی لسانلارندن ترجمه ایدیلکنی متصن یوسوکلجه‌لک محتویاتی طوغرو اولقله‌ه‌بر، علی‌کلک ترجمه‌سک یولساندن یالیده‌لته قضايله‌کیم اولنماز. اصلاً له اولوب اهدا ایشن علی‌کلک منشائی عتقده، شدیلک معلوم‌یور یوقدر. له اولقن اعتبارله، یوزات یاموسوی یاخووده خریستیانیدی. موسوی‌له یو خریستان اولسته نظرآ، له کلک ترجمه‌سدهیه مراجعت ایندیکر ماخذلر دیکشه‌یلیر. کتاب مقدسک تورگه به ایلمک مترجمک مراجعت ایندیکر اثرلرک، هانکی لسانلارده یاشلش اولدینق کاترمق ایچون، ماول امرده، مترجمک یاشادین زمانه قدر کتاب مقدسک هانکی تارنخارده و هانکی لسانلاره ترجمه ایدلش اولدینق بیلک لازم کلیر.

لاتینجه، اسکی یونانجه، آراجیه، اسکی ارمنیجه یوکارا مانلی اسکی لسانلارک ترجمه‌لرندن ماعدا، کتاب مقدسک ۱۵۱۷ ده لوتور زامانده آلامچیه، ۱۵۲۳ ده فرانسجه به، ۱۵۲۶ ده انکلیزجه به ترجمه‌لره یاشلاشلی یو ترجمه‌لر، مختلف زمانلارده تصحیحین کچیرلشد. روسیه لهجه به ترجمه‌لری دها مؤخردر. خریستیانلر طرفندن یاسیلان یوترجه‌لری، قبایل، بودیلر، عهدعتیق یاشلیجه اوروو لسانلارنه ترجمه کچیرلشد. یونان یقه، بودیلر طرفندن یایلوب اولدیه اسکی اولان عهدعتیق اله توراتک عربی و فارسی ترجمه‌لری وارددر. عهدعتیق ایلمک عربی ترجمه‌سی، میلادک ۸۹۲-۹۴۲ ده یاشمش سمدی‌هاغا اولنک اثریترک ۱۵۴۶ ده، عربانی خریفیه استانبوله و توراتک الک‌تافاری سهرلارده کلدک عین تارنخنده، عربانی حروفیه، بنه استانبوله یاصلشدر.

احکانه رعایت ایدره‌ک مونجبه (وبصفا حریف) عمل ایدرلر. قرائیلک مجوی یوز بیک کتشی به بالغ دکدر. اکذیری روسیالک مختلف شهرلارده بولنیور. استامبولده و صهرده بر رجاعتاری وارددر. سائر بودیلر ایسه، عهد عتیقک احکامی ایله برابر احکام مذکورده تفسیر این «تلود» رعایت و مونجبتنه عمل ایدرلر.

[۲] کلدانی لسانی، کلدانستاک لسانی ایدی. اسکی زمانده کلدانستان، عراقک جنوبنده کاش بر مملکت اولوب بالاخره یاشلانه قازیششدر. یقین زمانه قددرغری آراجیه‌سده کلدانجه دینر ایدی. حالوکه سامیات، یو تمیرک یاکلش اولدینق اشبات ایدی. کلدانجه‌لک القیاسی یوق، حالوکه آراجیه‌لک القیاسی وارددر. تاریخ کتابلارنده بو ایک تمیرک بربرله قازیشدینق واقعدر.